

Ympäristölautakunnan talousarvio vuodelle 2027 ja taloussuunnitelma vuosille 2028-2029

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta 29.9.2026
269/02.00.00/2026

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalveluihin kuuluu ympäristöterveysvalvonnan, eläinlääkinnän sekä eläinsuojelu- ja eläintautivalvonnan osalta Saarijärven ja Viitasaaren kaupungit, Pihtiputaan, Karstulan, Kinnulan, Kannonkosken, Kyyjärven ja Kivijärven kunnat. Rakennusvalvonnan osalta yhteistoimintaan kuuluvat Viitasaaren, Pihtiputaan, Kannonkosken, Karstulan, Kyyjärven, Kinnulan ja Kivijärven kunnat. Ympäristönsuojelun yhteistoimintaan kuuluvat Viitasaaren ja Saarijärven kaupungit, Pihtiputaan, Kannonkosken, Kinnulan, Kivijärven ja Kyyjärven kunnat.

Ympäristöpalvelujen vastuukuntana toimii Viitasaaren kaupunki. Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on myös hyväksyttävä kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on suunnitelman ensimmäinen vuosi. Kunnanhallitus vastaa kuntalain 39 §:n mukaan taloudenhoidosta ja valtuuston päätösten valmistelusta. Käytännössä talousarvion ja taloussuunnitelman laadinta tapahtuu kunnanhallituksen antamien laadintaohjeiden ja aikataulun mukaan.

Viitasaaren kaupungin talousarvion ja -suunnitelman 2027–2029 laadintaohjeessa on annettu palvelualuekohtaisesti suunnittelukehys nettomääräisenä ulkoisen toimintakatteen tasolla. Toimielinten tulee tehdä vuoden 2027 talousarvioesityksensä siten, että asetetun kehiksen mukaiset ulkoisen toimintakatteen tavoitteet toteutuvat.

TOIMINTAKATE	TP	TAM	TPE	KEHYS
ulkoinen	2025	2026	2026	2027
Hallintopalvelut	-2 522 732	-2 245 537	-2 199 383	-2 128 137
Elinvoimapaalvelut	-1 797 765	-2 259 700	-2 139 700	-2 086 700
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut	-11 276 647	-11 368 263	-11 236 119	-10 706 232
Elinympäristön ja asumisen palvelut	-2 823 540	-3 238 589	-3 043 589	-2 970 589
Ympäristöpalvelut	-192 082	-205 209	-205 209	-202 609
Painelaskelman muutosvaraus (keskitetty)				-289 733
Toimintakate yhteensä	-18 612 766	-19 317 298	-18 824 000	-18 384 000
Tasapainotusohjelman uusien toimenpiteiden kohdentuminen			2026	2027
Kaupunginhallitus / yleiset			33 100	89 400
Hallintopalvelut			13 000	28 000
Elinvoimapaalvelut			120 000	173 000
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut			132 144	662 031
Elinympäristön ja asumisen palvelut			195 000	268 000
Ympäristöpalvelut			0	2 600
Vaikutus toimintakatteeseen yhteensä			493 244	1 223 031
Tasapainotusohjelman toimintakatetavoite			-18 824 000	-18 384 000

Toiminnan kustannukset jaetaan yhteistoimintasopimuksen mukaisesti toimintaan osallistuvien kuntien kesken nettomenoista asukasluvun perusteella rakennusvalvonnan, ympäristöterveysvalvonnan sekä eläinsuojelu- ja eläintautivalvonnan osalta. Eläinlääkinnän osalta jako tapahtuu 70 % hyötyeläinten lukumäärän ja 30 % asukasluvun perusteella. Ympäristönsuojelun osalta jako tapahtuu 55 % asukasluvun, 30 % valvontakohteiden määrän ja 15 % vapaa-ajan asuntojen määrän perusteella.

Ympäristöpalveluiden talousarvio on laadittu palkka- ja henkilösivukulutietojen, vuoden 2026 toteumavertailujen, vuoden 2025 tilinpäätöstietojen sekä vuokra-, laite- ja materiaalikulutietojen perusteella. Talousarviossa on huomioidaan myös sisäiset vyörytykset talous-, henkilöstö- ja tietohallinnon osalta ympäristöpalvelujen oma hallinto mukaan lukien.

Kuntakohtaiset nettokustannukset on jaettu rakennusvalvontaan, ympäristönsuojeluun, terveydensuojeluun, eläinlääkintään sekä eläinsuojelu- ja eläintautivalvontaan riippuen siitä, miltä osin kukin kunta on yhteistoiminnassa mukana.

Talousarvioehdotus on tässä vaiheessa arvio ja tulee tarkentumaan suunnittelun edetessä. Viitasaaren kaupungissa on parhaillaan käynnissä yhteistoimintaneuvottelut, joiden lopputuloksella voi olla vaikutusta ympäristöpalvelujen talousarvioon. Neuvottelujen on tarkoitus päättyä 19.10.2026. Talousarvioehdotukseen liitetyistä asiakirjoista puuttuvat vastuukunnan sisäiset vyörytykset ja muut sisäiset erät (vuokrat, siivous), ympäristöpalvelujen hallinnon vyörytykset sekä yhteistoimintakorvaukset. Näiden osalta arviot on kuitenkin esitetty kuntakohtaisessa kustannustenjakotaulukossa, josta selviää siten kuntakohtaiset maksusuudet kaikki kustannukset huomioiden. Kuntakohtaisessa kustannustenjakotaulukossa on sisäisten erien osalta käytetty pohjana kuluvan vuoden 2026 talousarviolukuja. Ympäristöpalvelujen hallinnon kustannukset on päivitetty vuodelle 2027 ja vyörytetty taulukossa manuaalisesti palveluyksiköille (rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu, ympäristöterveysvalvonta, eläinlääkintä, eläinsuojelu- ja eläintautivalvonta).

Yhteistoiminta-alueen yhteinen talousarvio vuodelle 2027 on noin 2 260 000 euroa ja on noin 15 000 euroa (0,7 %) vuoden 2026 talousarviota suurempi.

Talousarvioehdotuksessa on otettu huomioon vuodelle 2027 määräaikaisten ympäristösihteerin ja valvontaeläinlääkärin tehtävien jatkaminen. Tehtävien jatkaminen on perusteltua, koska toteutunut htv-määrä ei ole vastannut suunniteltua, eikä määräaikaisten viroilla ole pystytty vastaamaan siihen tarpeeseen, mitä varten ne perustettiin. Ruuhkaa ei ole saatu purettua eikä suunnitelmallista valvontaa toteutettua. Käytännössä toteutuneet htv-määrät ensimmäisellä vuosipuolikkaalla ovat olleet eläinsuojelu- ja eläintautivalvonnassa 1,4 htv / 2,5 htv ja ympäristönsuojelussa 3,2 htv / 4 htv. Määräaikaisten viroilla on likimain pystytty turvaamaan vakinainen htv-määrä. Ympäristölautakunta päättää määräaikaisten viroista vuoden loppuun mennessä. Virkojen määräaikaisuuden perusteena on ollut käynnissä olevat neuvottelut yhteistoiminta-alueen laajentumisesta, jolloin henkilöstöresursseja voidaan tarkastella kokonaisuutena, mikäli alue laajenee. Muutos tapahtuu aikaisintaan vuoden 2028 alusta. Selvityksen lähtökohtana on, että sopimuskuntien kustannukset eivät nouse.

Talousarviota laadittaessa on pyritty etsimään säästöjä toimintakuluista, mutta myös lisäämään tuloja, huomioiden myös Viitasaaren kaupungin tasapainotusohjelmaan kirjattu 3 %:n taksankorotus ympäristöpalveluja koskien. Taksat päivitetään loppuvuoden kuluessa ja uudet taksat tulevat voimaan 1.1.2027. Talouden tasapainotusohjelmaan on kirjattu myös rakennusvalvonnan 1 htv:n vähennys vuodelle 2029 eläköitymisen kautta. Kunta-alan palkankorotuksista huolimatta, talousarvioehdotus on pystytty laatimaan niin, että korotukset on saatu pääosin katettua toimintakuluja karsimalla ja tuloja lisäämällä. Tästä huolimatta talousarvioehdotuksen

ulkoinen toimintakate ylittää noin 30 000 euroa ympäristöpalveluille asetetun suunnittelukehysten.

Ympäristöpalvelujen talousarviossa ei esitetä uusia investointeja.

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet tullaan päivittämään ja kirjaamaan seuraavaan talousarviokäsittelyyn mennessä. Tällä hetkellä vastuukunnan kaupunkistrategian päivityksen ollessa kesken, tavoitteita ei teknisistä syistä pystytä talousarvion tekstiosaan muokkaamaan. Merkittäviä muutoksia näiden osalta ei kuitenkaan ole tulossa, mutta mittareita tarkennetaan siten, että tiedot on helpommin tuotettavissa. Talousarvioehdotus lähetetään yhteistoimintaan osallistuville kunnille lausunnolle kokouskäsittelyn jälkeen. Talousarviosta annettava mahdollinen lausunto pyydetään toimittamaan ympäristöpalvelujen palvelualuejohtajalle osoitettuna 19.10.2026 mennessä.

Oheismateriaali:

- Ympäristölautakunnan talousarvioehdotus v. 2027, kuntakohtaiset kustannukset
- Ympäristölautakunnan talousarvioehdotus v. 2027, ulkoiset toimintamenot ja -tulot
- Ympäristölautakunnan talousarvion tekstiosa vuodelle 2027 (ei sisällä tavoitteita, vain ulkoiset toimintakulut ja -tulot)
- Viitasaaren kaupunginhallitus 22.6.2026 § 143 / Talousarvio ja -suunnitelma 2027-2029 laadintaohje

Lisätiedot: Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja Sari Flyktman, puh. 044 459 7385

Päätösehdotus

Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja:

Ympäristölautakunta tutustuu laadittuun ympäristöpalvelujen talousarvioehdotukseen vuodelle 2027 sekä talousarvioon liittyvään oheismateriaaliin. Talousarvioehdotusta tarkennetaan vastuukunnan talousarviovalmistelun vielä edetessä ja vastuukunnan yhteistoimintaneuvottelujen tullessa päätökseen.

Talousarvioehdotus ja oheismateriaali toimitetaan jäsenkunnille lausunnolle. Mahdolliset lausunnot on toimitettava ympäristölautakunnan käsittelyyn 19.10.2026 mennessä.

Päätös

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

5.10.2026 Ote sopijakunnat, Viitasaaren talous- ja tietohallintojohtaja